Lietas Nr. C21064315
Lietas arhīva Nr. C-0093-16/4

# Spriedums
# Latvijas Republikas vārdā

Limbažos 2016.gada 21.martā

Limbažu rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese D.Glinka
ar sekretāri L.Saklauri,
piedaloties prasītāju /pers. A/, /pers. B/ pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Jevgēnijam Salimam,
atbildētājai /pers. C/, zvērinātam advokātam Normundam Pētersonam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ un /pers. B/ pilnvarotā pārstāvja zvērināta advokāta Filipa Klāva Kļaviņa prasībā pret /pers. C/ par juridiska fakta konstatēšanu, testamenta atzīšanu par spēkā neesošu.

**Aprakstošā daļa**

Prasītāju/pers. A/ un /pers. B/ pilnvarotais pārstāvis /pers. D./ iesniedzis tiesā ar Civillikuma 1., 8., 208., 211., 403., 404., 420., 421., 443., 636., 637. pantu, Notariāta likuma 279.pantu pamatotu prasību, kurā lūdz: konstatēt faktu, ka /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, dzimis /datums/, ir /pers. E/, personas kods /personas kods/, brāļa /pers. F./, personas kods /personas kods/, bērni; atzīt 2011. gada 07. novembrī pie zvērinātas notāres zvērinātas notāres Daces Ozoliņas sastādīto /pers. E/, personas kods /personas kods/, testamentu par spēkā neesošu pilnā apmērā no taisīšanas brīža (reģistrācijas numurs 4256).

Prasībā norādīts, ka /pers. E/, personas kods /personas kods/, dzimusi /datums/, Latvijā, pēdējā zināmā adrese /adrese/, nāve tika konstatēta 2014. gada 03.oktobrī, pulksten 20:50, Džērsijas krasta universitātes medicīnas centrā (oriģinālais nosaukums - *Jersey Shore University Medical Center)* 96 gadu vecumā. 2014.gada 21.oktobrī Ņūdžersijas štata veselības departaments izdeva miršanas apliecību Nr. /numurs/ (Numurs štata lietvedībā 20140055247) (turpmāk Miršanas apliecība).

Miršanas apliecības 9.punktā ir norādīts, ka /pers. E/ ir bijusi atraitne. 11.un 12.punktā norādīts /pers. E/ tēva un mātes vārds un uzvārds, attiecīgi - /pers. G/ un /pers. H/ (meitas uzvārds pirms pirmajām laulībām), kā arī 13.punktā norādīts uz radniecību ar vienu no Prasītājiem/pers. A./.

Saskaņā ar 2015.gada 19.maija Latvijas Republikas Dobeles novada dzimtsarakstu nodaļas izziņu Nr. 37.2.18/21, /pers. E./ dzimusi /datums/, Augstkalnes pagastā, Tērvetes novadā, Latvijā. 2015.gada 19. maija izziņā tiek norādīts, ka /pers. E./ tēvs ir /Pers G./, bet māte /pers. H/. Ziņas par dzimšanas faktu reģistrētas 1935.gada 07.septembrī, Mežmuižas pagasta dzimtsarakstu nodaļā ar reģistra numuru Nr. 16.

Saskaņā ar laulības apliecību Nr. 124/1949, ko izdevis Pinneberga dzimtsarakstu birojs, /pers. E./ 1949.gada 27.jūlijā, Vācijas pilsētā Pinnebergā, noslēdza laulību ar /pers. I./, kurš ir dzimis /datums/, pieņemot vīra uzvārdu**.**

/pers. G/, dzimuša 1878.gada 4.janvārī, pasē (identifikācijas numurs LJ No 022597), norādīts, ka /pers. G/ ir trīs bērni - /pers.E/, /pers.J/, /pers.F/. Pases 8.un 9.lappusēs norādīts, ka abiem iepriekš minētajiem bērniem Vilces pagasta valde izdevusi atsevišķas pases pēc 16.dzīvības gada sasniegšanas. Papildus jau norādītajai informācijai, 10.lapaspusē, sadaļā attiecībā uz atzīmēm par pārmaiņām īpašnieka ģimenes stāvoklī, norādīts, ka /pers. G/ sievai /pers. H/ 1918.gada 28.janvārī piedzima dēls Laimonis un meita Rasma.

Šobrīd visi /pers. G/ bērni - /pers. E./, /pers. J/ un /pers. F./ ir miruši. /pers. F./ mira 2011.gada 13.oktobrī, paliatīvās aprūpes iestādē, Olbani pilsētā, Ņujorkas štatā, Amerikas Savienotajās Valstīs un nāves brīdī viņam bija divi pārdzīvojuši bērni - /pers. B/ un /pers. A/. /pers. E/ (meitas uzvārds /uzvārds/) mira 2014.gada 03.oktobrī. /pers. E/ nāves brīdī nebija pārdzīvojuši bērni, tāpat arī /pers. E/ laulātais, abi brāļi un māte ar tēvu ir miruši. Tuvākie pārdzīvojošie /pers. E/ radinieki ir brāļa /pers. F./ bērni, Prasītāji/pers. B./ un /pers. A/.

Valsts zemes dienesta Zemgales reģionālā nodaļa ir izsniegusi apliecinātu kopiju no izziņas Nr. 1.3/24., kuru izdevusi Latvijas Republikas Dobeles pilsētas domes Dzimtsarakstu nodaļa 1995.gada 17. janvārī, apstiprinot /pers. F./ dzimšanas faktu /datums/, Mežmuižas pagastā, par ko dzimšanas reģistrā 1935.gada 07.septembrī izdarīts ieraksts Nr. 15, norādot reģistrācijas vietu - Mežmuižas pagasta dzimtsarakstu nodaļu. Izziņas ietvaros tiek norādīts, ka /pers. F./ tēvs ir /pers. G/, bet māte /pers. H/ (meitas uzvārds /uzvārds/). Prasītāji uzskata, ka ar prasības pieteikumam pievienotajiem pierādījumiem un izklāstīto argumentāciju ir pierādīts, ka /pers. E/ un /pers. F./ ir dvīņu māsa un dvīņu brālis.

Francijas Republikas izsniegtajā ģimenes grāmatiņā (izraksts no 1950. gada 30.septembra, Iekšlietu ministra cirkulāra), 3.lapaspusē norādīts, ka /pers. F./ (vecāki /pers G. un pers H./) un /pers. K/ (vecāki /pers L. un pers.M./) 1954.gada 6.aprīlī, pulksten 10:00 pilsētas domē savā starpā noslēdza laulību. Francijas Republikas ģimenes grāmatiņas 5.lapaspusē norādīts, ka 1945. gada 21.maijā reģistrēts, ka Vācijas pilsētā Lībekā /pers F./ģimenē piedzimis dēls /pers. B/, savukārt 6. lapaspusē norādīts, ka 1956.gada 4. janvārī Francijas pilsētā Lillē, pulksten 18:00 dzimusi meita /pers. A/. Prasītāji ir iesnieguši laulības apliecības un tās tulkojuma latviešu valodā norakstu, ko izdevis Ņujorkas pilsētas laulības atļauju birojs, 1997.gada 17.decembrī, Ņujorkā, kas apliecina, ka starp /pers. N./ un /pers. A/, noslēgta laulība, kuras rezultātā /pers. F./ meita /pers. A/ pieņēma vīra uzvārdu /uzvārds/.

1997.gada 08.oktobra Latvijas Republikas Jelgavas rajona Vilces pagasta zemes komisijas lēmumā "Par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu" norādīts: "/pers. F./ ir bijušā zemes īpašnieka (aut.-/pers. G/) dēls – lejupējais pirmās šķiras likumiskais mantinieks (CL 404p.). 1992.gada 19. jūnijā iesniegumu par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu iesniegusi arī bijušā zemes īpašnieka meita /pers. E/ (dzimusi/uzvārds/), taču 1995.gada 22.februāra iesniegumā viņa atsakās no savas mantojuma daļas par labu brālim /pers F./.

Personu radniecība un bijušā zemes īpašnieka miršanas fakts ir pierādīti ar lietā esošajiem civilstāvokļa akta reģistrāciju apliecinošiem dokumentiem.

Ir pierādīts, ka Prasītāji ir mirušās /pers. E/ radinieki, jo ir /pers. E/ brāļa /pers. F./ bērni. Atbilstoši Civillikuma 208., 211.pantam Prasītāji ar /pers.

E/ ir trešajā radniecības pakāpē.

Pēc /pers E./nāves (2014.gada 03.oktobrī) Prasītāji Rīgas apgabaltiesas Zvērinātai notārei Ilonai Ķibildei, iesniedza /pers E./Miršanas apliecību, ar notāra apliecinātu tulkojumu latviešu valodā.

2015.gada 03.martā, laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" izsludināts oficiāls paziņojums, informējot, ka pie zvērinātas notāres Ilonas Ķibildes, kura izsludinājusi /pers. E/ mantojuma atklāšanos, tiek uzaicināti pieteikties visi mantinieki, kreditori un citas personas, kurām ir tiesības uz mantojumu, kā arī norādot, ka pieteikšanās termiņā nepieteiktās kreditoru pretenzijas tiks dzēstas. Noteikts trīs mēnešu pieteikšanās termiņš.

Zvērināta notāre Ilona Ķibilde, 2015.gada 27.marta vēstulē Nr. 21/137395/15-217 informēja Prasītājus, ka mantojuma lietā tika saņemts /pers. E/ pēdējās gribas rīkojuma akts - testaments, kas 07.11.2011. apliecināts pie zvērinātas notāres Daces Ozoliņas ar reģistrācijas numuru 4256. Prasītāji uzaicināti uz testamenta nolasīšanu 2015.gada 16.aprīlī, par ko sludinājums ir ticis publicēts arī laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

2015.gada 16.aprīlī nolasīts /pers. E/, pēdējās gribas rīkojums - testaments (turpmāk Testaments), kas esot sastādīts pēc /pers. E/ lūguma, ierodoties viņas uzturēšanās vietā /adrese/, kur divu rīcībspējīgu liecinieku, /pers. O/, dzimušas /datums/un /pers. P/, dzimušas /datums/, klātbūtnē, /pers. E/ paziņojusi notārei Dacei Ozoliņai, ka vēlas taisīt šāda satura testamentu: "Es, /pers. E/, būdama pie skaidras apziņas un labas atmiņas, labi apzinādamās savas rīcības sekas, visus kustamos un nekustamos īpašumus, kas man manā nāves brīdī piederēs Latvijas Republikā un uz ko man pēc likuma būs tiesības, tai skaitā naudas noguldījumus bankās un nekustamos īpašumus, pēc savas nāves novēlu /pers. C/, personas kods /personas kods/".

Pēdējās gribas rīkojuma - testamenta nolasīšanā piedalījās Prasītāju pilnvarotais pārstāvis, zvērināts advokāts /pers D./, un ar /pers. E/ pēdējo gribu ieceltā mantiniece /pers. R./. Pie pēdējās gribas rīkojuma akta nolasīšanas likumisko mantinieku pilnvarotā persona /pers. D./ cēla iebildumus un norādīja, ka likumiskie mantinieki iesniegs tiesā prasību par testamenta apstrīdēšanu.

Tā kā /pers. E/ tuvākie pārdzīvojušie radinieki un likumiskie mantinieki ir Prasītāji/pers. A./ un /pers. B/, secināms, ka Prasītājiem atbilstoši Civillikuma 637.pantam, Notariāta likuma 279.pantam ir tiesības apstrīdēt testamenta īstumu un celt tiesā prasību par /pers. E/ publiskā testamenta atzīšanu par spēkā neesošu.

2011.gada 07.novembrī sastādītā Testamentā norādīts, ka /pers. E/ ir rīcībspējīga persona, kuras identitāte ir pārbaudīta ar 1994.gada 16.septembrī izdotu pasi Nr. /numurs/, kas izdota Latvijas vēstniecībā, Amerikas Savienotajās Valstīs.

Prasītāji uzskata par patiesu apgalvojumu, ka /pers. E/, 2011.gada 07.novembrī ir bijusi rīcībspējīga un attiecīgi varēja taisīt pēdējās gribas izteikumu. Saskaņā ar 2008.gada 26.septembra Ņūdžersijas Augstākās tiesas, Kancelejas daļas, Oušena apgabala (nosaukums oriģinālvalodā - *Superior Court of New Jersey, Chancery Division, Ocean county)* rīkojumu lietā Nr. DCN-C-306-08 (Pielikums Nr.13), Publiskais Aizgādņu Birojs (oriģinālais nosaukums - *Office of Public Guardian),* Ņūdžersijas štatā, Amerikas Savienotajās Valstīs, sakarā ar /pers. E/ garīga rakstura veselības stāvokļa traucējumiem, ir iecelts par /pers. E/ mantas aizgādni (pārvaldītāju). Tādējādi atzīts, ka /pers. E/ ir rīcībnespējīga attiecībā uz visu savu mantu (arī mantu, kas atrodas ārpus Amerikas Savienoto Valstu teritorijas), liedzot /pers. E/ brīvi ar rīkoties, tajā skaitā slēgt tiesiskus darījumus attiecībā uz mantu un sastādīt publiskus vai privātus testamentus.

Saskaņā ar Civillikuma 8.pantu, fiziskas personas tiesību un rīcības spēja noteicama pēc viņas dzīves vietas likuma, tādējādi, /pers. E/ rīcības spēja noteicama pēc viņas dzīvesvietas Amerikas Savienotajās Valstīs piemērojamajiem tiesību aktiem. Prasītāji norāda, ka Amerikas Savienotajās Valstīs personas atzīšana par rīcībnespējīgu un mantas pārvaldītāja iecelšana būtiski ietekmē personas spēju patstāvīgi darboties un pieņemt lēmumus gandrīz visās dzīves sfērās, tajā skaitā, spēju pieņemt visa veida medicīniska, juridiska un finansiāla rakstura lēmumus. Tādējādi persona, kurai piešķirts rīcībnespējīgās statuss un kuras mantai iecelts pārvaldītājs, nevar sastādīt testamentu.

Saskaņā ar Civillikuma 420.pantu, redakcijā, kas bija spēkā no 2007. gada 01.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim, tātad arī testamenta taisīšanas brīdī 2011.gada 07.novembrī, taisīt publisku vai privātu testamentu varēja katra rīcības spējīga persona. 2008.gada 26.septembrī /pers. E/ tika atzīta par rīcībnespējīgu garīga rakstura veselības stāvokļa traucējuma dēļ, tāpēc 2011.gada 07.novembrī /pers. E/ nebija rīcībspējīga taisīt ne publiskus, ne privātus testamentus attiecībā uz sev piederošo mantu nekur pasaulē.

Prasītāji uzskata, ka 2011.gada 07.novembra testaments ir atzīstams par spēkā neesošu no sastādīšanas brīža, jo to ir taisījusi rīcības nespējīga persona.

Prasītāji kā mirušās /pers. E/ mantinieki ceļ šo prasību, lai apstrīdētu testamentu, kurš 2011.gada 07.novembrī apliecināts pie zvērinātas notāres Daces Ozoliņas, jo testamenta taisīšanas brīdī /pers. E/ bija atzīta par rīcībnespējīgu. Prasītāji lūdz konstatēt faktu, ka viņi ir mirušās /pers. E/ radinieki. /pers E./Otrā pasaules kara laikā devās bēgļu gaitās no Latvijas uz ASV, un nav saglabājušies visi nepieciešamie dokumenti, kas pierāda radniecību.

/pers. C/ rakstveida paskaidrojumā, atsaucoties uz Notariāta likuma 83.un 87.[1]pantu, Civillikuma 16.pantu, 9.panta pirmo daļu, Civillikuma 359., 355.pantu normām (likuma redakcijā kas bija spēkā 2011.gada 7.novembri), Satversmes 96.pantu, prasību neatzīst un lūdz noraidīt kā nepamatotu (lietas 159.-160.lapa). /pers. E/ 2011.gada 7.novembrī divu rīcībspējīgu liecinieku klātbūtnē paziņojusi zvērinātai notārei, ka vēlas taisīt šāda satura testamentu: "Es, /pers. E/, būdama pie skaidras apziņas un labas atmiņas, labi apzinādamās savas rīcības sekas, visus kustamos un nekustamos īpašumus, kas man manā nāves brīdī piederēs Latvijas Republikā un uz ko man pēc likuma būs tiesības, tai skaitā naudas noguldījumus bankās un nekustamos īpašumus, pēc savas nāves es novēlu /pers. C/, personas kods /personas kods/". Testaments sastādīts kā notariāls akts un iereģistrēts Vidzemes apgabaltiesas zvērinātas notāres Daces Ozoliņas aktu un apliecinājumu reģistrā.

/pers. E./Latvijā nav atzīta par rīcībnespējīgu un /pers. E./Latvijā nav iecelts aizgādnis. No prasības pieteikumam pievienotajiem dokumentiem - Ņūdžersijas Augstākās tiesas kancelejas daļas, Oušenas apgabals, dokumenta izraksta Nr. OCN-C-129-08, civilprasība: DCN-C-306-01, redzams, ka Valsts aizbildniecības birojs ir iecelts par Mantas aizgādni ar ierobežotām pilnvarām /pers. E/ vietā. No minētā attiecīgi izriet, ka /pers. E/ nav atzīta par rīcībnespējīgu.

Zvērināta notāre Ilona Ķibilde izsludinot mantojuma atklāšanos uz /pers. E/ atstāto mantojumu noteica pieteikšanās termiņu - trīs mēneši, taču prasība Limbažu rajona tiesā ir iesniegta pēc minētā termiņa notecējuma.

Prasītāju pārstāvis Jevgēnijs Salims tiesas sēdē uzturēja prasību atbilstoši tās motīviem un pamatojumam. Papildus paskaidroja, ka radniecības fakts konstatējams, lai Prasītāji varētu apstrīdēt testamentu. Prasību pierāda pievienotie rakstveida pierādījumi, no kuriem redzams, ka jau kopš 26.09.2008. (tajā skaitā Testamenta taisīšanas brīdī) /pers. E/ ar savas valsts- ASV tiesas spriedumu bija atzīta par rīcības nespējīgu rīkoties ar savu mantu, tajā skaitā ar Testamentā norādīto mantu, neatkarīgi no viņas dzīves vietas. Bija iecelts /pers. E/ mantas aizgādnis. 2012.gadā /pers. E/ atzīta par rīcības nespējīgu arī attiecībā uz savu personu. Spriedumam ir pierādījumu nozīme Latvijā. Par iemeslu ierobežojumu noteikšanai bija apstāklis, ka /pers. E/ pilnvarotā persona gribēja iegūt viņas naudas līdzekļus un mantu. Tāpēc /pers. E/ tika atvesta uz Latviju, lai sastādītu Testamentu, lai gan šo darbību veikšanai nevienam nebija tiesību. Ja /pers. E/ tika ierobežota rīcībspēja, acīmredzot, viņai bija garīga rakstura problēmas. /pers. E/ neziņoja aizgādnim, ka izbrauc no ASV uz Latviju. ASV tiesas spriedums nav atzīts Latvijā, jo nevarēja paredzēt, ka notiks /pers. E/ atvešana uz Latviju. Tomēr spriedums attiecas uz /pers. E/, lai kur viņa neatrastos, un ir pamats, lai Testamentu atzītu par spēkā neesošu. Nav iespējama situācija, ka vienā valstī par rīcības nespējīgu atzīta persona ir rīcības spējīga citā valstī. Notāra konstatējums Testamentā par /pers. E/ rīcībspēju nav pamatots, jo secinājums izdarīts no personas izturēšanās. Notāre savās liecībās apliecināja, ka testamentu nesastādītu, ja persona citā valstī būtu atzīta par rīcībnespējīgu. ASV sastādīt šādu testamentu nebūtu iespējams. Nav patiesi Atbildētājas paskaidrojumi par Testamenta taisīšanu un apgalvojumi, ka /pers. E/ gatavojās dzīvot Umurgā.

Notāre liecināja, ka /pers. E/ nemaz negrasījās pārcelties uz Latviju. Latvijā /pers. E/ ieradās tikai, lai sastādītu testamentu. Iespēja ceļot nenozīmē iespēju rīkoties ar mantu. Prasītāji uzskata, ka konkrētajā situācijā tika izmantota veca cilvēka uzticība. Atbildētājas un viņas mātes darbības mērķis bija iegūt /pers. E/ īpašumus. No lietas apstākļiem redzams, ka Umurgas pagasta "Apiņos" pie 90-gadīgās /pers. E/ notāre ieradās ar jau sagatavotu Testamentu, kas sastādīts pēc citu personu vārdiem. Notārs formāli apliecināja /pers. E/ Testamentu, lai gan nebija tiesīgs to darīt. Notāra apliecinājums nevar novērst rīcībnespējas sekas. /pers. E/ atgriezās ASV, kur tika pilnībā atzīta par rīcībnespējīgu, bet /pers. C/ mātei (/pers. S./) tika liegts tuvoties /pers. E/. ASV sprieduma nepaziņošana Latvijai un atsauce uz Latvijas likumu piemērošanu nav pamats, lai atzītu /pers E./Testamentu par spēkā esošu. Prasītāju pārstāvis lūdza prasību apmierināt.

Atbildētāja/pers. C/ tiesas sēdē prasību neatzina. Uzturēja rakstveida paskaidrojumos izteikto viedokli. Papildus paskaidroja, ka iepazinusies ar /pers. E/ neklātienē, ar savas mātes (/pers. S./) starpniecību, kura 11 gadus bijusi Rasmai tuvākais cilvēks. Dzīvojušas Ņūdžersijā, ASV. /pers S./iepazinusies ar /pers E./ar/pers F./starpniecību, ar kuru, savukārt, bija pazīstams /pers. S./ vīrs Alfrēds. /pers. S./ aprūpējusi /pers E./, vedusi uz veikalu, pie ārsta. /pers. C/ ar /pers. E/ sazinājusies telefoniski 6-7 gadus. Sarunās /pers. E/ bija mierīgs, inteliģents cilvēks. Viņai nebija bērnu, saasinājās arī viņas attiecības ar brāļa bērniem. Kad /pers A./ ievietojusi tēvu /pers F./i aprūpes iestādē, /pers E./pārdzīvojusi un baidījusies par sevi, gribējusi "viņus ārā no savas dzīves, jo ir sveši cilvēki". /pers. E/ izteikusi vēlēšanos mūža nogali pavadīt Latvijā. 2011.gada rudenī kopā ar Atbildētājas māti /pers. E/ atbraukusi uz Latviju, un abas (/pers. C/ un /pers. E/) pirmo reizi sastapušās. Rasma gribējusi redzēt, kur dzīvos; teikusi, ka savus īpašumus nodos Atbildētājai par to, ka tiks aprūpēta. /pers. E/ ļoti patika Latvijā. Viņa teikusi, ka nokārtos formalitātes ASV, paņems vīra pelnus un 2012.gada rudenī atgriezīsies Latvijā. Būdama ASV, aizgājusi atvadīties pie /pers. A/, kura bijusi pret aizceļošanu, un vairs nav atbraukusi.

Atbildētājai nešķita, ka /pers. E/ bija garīga rakstura veselības traucējumi. Viņa orientējās laikā un telpā, interesējās par politiku, par vēlēšanām; gribēja apskatīt Rīgu, Valmieru, visu iepazīt. Nebija "izslēgšanās" pazīmju. Rasma teikusi, lai aicina notāru, ka novēlēs savu mantu Atbildētājai. /pers. S./, Atbildētāja un /pers. E/ atbraukušas uz Limbažiem pie notāres D.Ozoliņas. /pers E./pie notāres nav ienākusi, teikusi, ka nervozēšot, lai izsauc uz mājām. Norunāts datums un laiks, kad notāre varēs ierasties /adrese/Atbildētāja uzaicinājusi lieciniekus. Ierodoties /adrese/notārei nebija gatavs "dokuments". Viņa jautājusi /pers E./par viņas vēlmēm, un tad uz līdzi esošā datora uzrakstījusi "dokumentu" (Testamentu), kuru parakstīja /pers. E/ un lecinieki /pers P./un /pers O./. Atbildētāja neapstrīdot to, ka Prasītāji ir /pers. E/ brāļa /pers F./ bērni. Tagad Atbildētājai esot zināms, ka /pers. S./ bija aizliegts tuvoties /pers E./dzīvesvietai ASV. /pers. E/ nebija aizgādņa. Mantojuma tiesības jāspriež pēc Latvijas likumiem.

**Motīvu daļa**

Noklausījusies tiesas sēdē lietas dalībnieku paskaidrojumus, liecinieku /pers. P/ un Daces Ozoliņas liecības, iepazinusies ar pievietotajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma.

Prasītāji lūguši konstatēt faktu, ka viņi ir mirušās /pers. E/ radinieki. /pers E./Otrā pasaules kara laikā devās bēgļu gaitās no Latvijas uz ASV, un nav saglabājušies visi nepieciešamie dokumenti, kas pierāda radniecību.

Ar miršanas apliecību Nr. B0007473096 (Numurs štata lietvedībā 20140055247), ir pierādīts, ka /datums/, Latvijā, dzimušās /pers. E/, personas kods /personas kods/, pēdējā zināmā adrese /adrese/, nāve konstatēta 2014.gada 03.oktobrī, pulksten 20:50, Džērsijas krasta universitātes medicīnas centrā (oriģinālais nosaukums - *Jersey Shore University Medical Center)*. Miršanas apliecību izsniedzis Ņūdžersijas štata veselības departaments 2014.gada 21.oktobrī (lietas 12.-20.lapa).

Miršanas apliecības 11.un 12.punktā norādīts /pers. E/ tēva un mātes vārds un uzvārds ir - /pers. G/ un /pers. H/ (meitas uzvārds pirms pirmajām laulībām). Miršanas apliecības 13.punktā norādīts uz radniecību ar Prasītāju/pers. A/

Miršanas apliecības 9.punktā ir norādīts, ka /pers. E/ ir bijusi atraitne.

Latvijas Republikas Dobeles novada dzimtsarakstu nodaļas 2015.gada 19.maija izziņa Nr. 37.2.-18/21 apliecina faktu, ka /pers. E./ ir dzimusi /datums/, Augstkalnes pagastā, Tērvetes novadā, Latvijā. 2015.gada 19.maija izziņā norādīts, ka /pers. E./ tēvs ir /pers. G/, bet māte /pers. H/. Ziņas par dzimšanas faktu reģistrētas 1935.gada 07.septembrī, Mežmuižas pagasta dzimtsarakstu nodaļā ar reģistra numuru Nr. 16 (lietas 20.lapa).

Saskaņā ar Pinneberga dzimtsarakstu biroja izsniegto laulības apliecību Nr.124/1949, /pers. E./, dzimusi /datums/, Mežmuižā/Latvijā, 1949.gada 27.jūlijā, Vācijas pilsētā Pinnebergā, noslēdza laulību ar 1908.gada 16.oktobrī, Rīgā/Latvijā, dzimušo diplomētu inženieri /pers. I./ (lietas 23.lapa). Nav strīda, ka /pers. E./ uzvārds pēc laulībām bija "/uzvārds/".

Saskaņā ar ierakstu 1878.gada 4.janvārī dzimušā /pers. G/ pasē (identifikācijas numurs LJ No 022597), kas izsniegta Jelgavas apriņķa Vilces pagastā, /pers. G/ ir trīs bērni - /pers J./, /pers E./un /pers F./(ieraksts pases 3.lapā). Pases 8. un 9. lpp. norādīts, ka dēlam /pers F./un meitai /pers E./pēc 16. dzīvības gada sasniegšanas Vilces pagasta valde 1935.gada 11.septembrī ir izdevusi atsevišķas pases. Pases 10.lapaspusē, sadaļā attiecībā uz atzīmēm par pārmaiņām īpašnieka ģimenes stāvoklī, norādīts, ka /pers. G/ sievai /pers. H/ 1918.gada 28. janvārī piedzima dēls /pers F./un meita /pers E./(lietas 26.-53.lapa).

/pers. E/ (dzimtais uzvārds /uzvārds/) mira 2014.gada 03.oktobrī.

Ņujorkas štata Olbani pilsētas Veselības departamenta izsniegtā Miršanas apliecība (reģistra Nr. 1899) pierāda, ka /pers. F./ miris 2011.gada 13.oktobrī, paliatīvās aprūpes iestādē, Olbani pilsētā, Ņujorkas štatā, Amerikas Savienotajās Valstīs (lietas 48.-58.lapa).

Lietā nav strīda, ka visi /pers. G/ un /pers. H/ bērni - /pers. E./, /pers. J/ un /pers. F./ ir miruši.

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta Zemgales reģionālā nodaļas apliecinātu izziņas Nr. 1.3/24. kopiju, kuru izdevusi Latvijas Republikas Dobeles pilsētas domes Dzimtsarakstu nodaļa 1995.gada 17. janvārī, /pers. F./ dzimis /datums/, Mežmuižas pagastā, par ko dzimšanas reģistrā 1935.gada 07.septembrī izdarīts ieraksts Nr.15, reģistrācijas vieta - Mežmuižas pagasta dzimtsarakstu nodaļa. Izziņā norādīts, ka /pers. F./ tēvs ir /pers. G/, bet māte /pers. H/ (meitas uzvārds /uzvārds/). Novērtējot visus prasītāju iesniegtos pierādījumus, tajā skaitā 2015.gada 19.maija Dobeles novada Dzimtsarakstu nodaļas izziņu par /pers. E./, dzimušas /datums/, dzimšanas reģistrāciju (lietas 20.lapa) un 1995.gada 17.janvāra Dobeles pilsētas dzimtsarakstu nodaļas izziņu Nr. 1.3/24 (lietas 59.lapa) par 1918.gada 28.janvārī dzimušā /pers. F./ dzimšanas reģistrāciju, ar ziņām par /pers. E/ (/uzvārds/) un /pers. F./ izcelšanos ir pierādīts, ka /pers. E/ un /pers. F./ ir dviņu māsa un dviņu brālis.

No 1997.gada 08.oktobra Latvijas Republikas Jelgavas rajona Vilces pagasta zemes komisijas lēmuma "Par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu" redzams, ka /pers. G/ līdz 1940.gada 21.jūlijam piederēja nekustams īpašums "/nosaukums/" Jelgavas apriņķa Vilces pagastā. Šajā lēmumā norādīts, ka /pers. F./ ir bijušā zemes īpašnieka dēls – lejupējais pirmās šķiras likumiskais mantinieks (CL 404p.). 1992.gada 19. jūnijā iesniegumu par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu iesniegusi arī bijušā zemes īpašnieka meita /pers. E/ (dzimusi /uzvārds/). 1995.gada 22.februāra iesniegumā viņa atteikusies no savas mantojuma daļas par labu brālim /pers F./(lietas 102.-105.lapa).

Lietā nav iegūti pierādījumi par to, ka /pers. E/ (/uzvārds/) uz viņas nāves brīdi būtu bijuši pārdzīvojuši bērni.

Saskaņā ar ierakstu /pers E./Miršanas apliecības 9.punktā, /pers. E/ ir bijusi atraitne. Līdz ar to nav strīda, ka ir miruši /pers. E/ laulātais, māte ar tēvu –/pers H./un /pers. G/; brāļi /pers. J/ un /pers. F./.

No Francijas Republikas izsniegtās ģimenes grāmatiņas (izraksts no 1950.gada 30.septembra, Iekšlietu ministra cirkulāra), 3.lapaspusē norādīts, ka /pers. F./ (vecāki /pers G./ un /pers. H.//-ne) un /pers. K/ (vecāki /pers L. un pers M./) 1954.gada 6.aprīlī, pulksten 10:00 pilsētas domē noslēdza laulību. Francijas Republikas ģimenes grāmatiņas 5.lapaspusē norādīts, ka 1945.gada 21.maijā reģistrēts, ka Vācijas pilsētā Lībekā /pers F./ģimenē

piedzimis dēls /pers. B/. Ģimenes grāmatiņas 6. lapaspusē norādīts, ka 1956.gada 4.janvārī Francijas pilsētā Lillē, pulksten 18:00 dzimusi meita /pers. A/ (lietas 60.-90.lapa).

Ņujorkas pilsētas Laulību atļauju biroja izsniegtā Laulību reģistrācijas apliecība apliecina, ka 1997.gada 17.decembrī Ņujorkā noslēgta laulība starp /pers. N./ un /pers. A/, kuras tēvs ir /pers. F./. No iepriekšminētās laulības apliecības redzams, ka /pers. A/, dzimušas /datums/, Lillē, Francijā, jaunais uzvārds ir- /uzvārds/(lietas 95.-101.lapa).

Saskaņā ar prasības pieteikumu, Prasītājiem nav iespējams iegūt citus dokumentus, kas apstiprina radniecību, sakarā ar to, ka gan /pers. E/, gan /pers F./Otrā pasaules kara laikā devās bēgļu gaitās no Latvijas uz ASV, un dokumenti, visdrīzāk, ir zuduši pārceļošanas laikā.

Likumā nav paredzēta cita kārtība radniecības fakta konstatēšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 289.pantu, tiesa konstatē juridiskus faktus tikai tad, ja iesniedzējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprina šos faktus, vai, ja šie dokumenti nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un zudusi iespēja tos atjaunot.

Par /pers. B/ un /pers. A/ radniecību ar /pers. E/ lietā nebija strīda.

Atbildētāja nepiekrita radniecības fakta konstatēšanai tāpēc, ka fakta konstatēšana prasītājiem nepieciešama testamenta apstrīdēšanai.

Tiesa atzīst, ka ar augstākminētajiem pierādījumiem kopsakarā ir pierādīts, ka /pers. E/ tuvākie pārdzīvojošie radinieki ir viņas brāļa /pers. F./ bērni /pers. B/ un /pers. A/. Atbilstoši Civillikuma 208., 2011.pantam, prasītāji ar /pers. E/ ir trešajā radniecības pakāpē.

Ir konstatējams fakts, ka /pers. B/ un /pers. A/ ir /pers. E/ brāļa /pers. F./, personas kods /personas kods/, bērni. Fakts konstatējams mantojuma lietas kārtošanai. Prasība par juridiska fakta konstatēšanu apmierināma.

Miršanas apliecība pierāda ASV dzīvojošās /pers. E/, personas kods /personas kods/, nāvi 2014.gada 03.oktobrī (lietas 13.-19.lapa).

Prasītāji norāda, ka ir iesnieguši Rīgas apgabaltiesas Zvērinātai notārei Ilonai Ķibildei /pers E./ Miršanas apliecību ar notāra apliecinātu tulkojumu latviešu valodā.

2015.gada 03.martā, laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" izsludināts oficiāls paziņojums, informējot, ka pie zvērinātas notāres Ilonas Ķibildes, kura izsludinājusi /pers. E/ mantojuma atklāšanos, tiek uzaicināti pieteikties visi mantinieki, kreditori un citas personas, kurām ir tiesības uz mantojumu, kā arī norādot, ka pieteikšanās termiņā nepieteiktās kreditoru pretenzijas tiks dzēstas. Noteikts trīs mēnešu pieteikšanās termiņš (lietas 106.lapa). Zvērināta notāre Ilona Ķibilde, ar 2015.gada 27.marta vēstuli Nr. 21/137395/15-217 informējusi Prasītājus, ka mantojuma lietā saņemts /pers. E/ pēdējās gribas rīkojuma akts - Testaments, kas 07.11.2011. apliecināts pie zvērinātas notāres Daces Ozoliņas ar reģistrācijas numuru 4256. Prasītāji uzaicināti uz testamenta nolasīšanu 2015.gada 16.aprīlī, par ko sludinājums publicēts arī laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" (lietas 107.lapa).

Saskaņā ar prasības pieteikumu, Testamenta nolasīšanas laikā - 2015.gada 16.aprīlī Prasītāju pārstāvis /pers. D./ izteicis iebildumus un norādījis, ka likumiskie mantinieki cels prasību tiesā par testamenta apstrīdēšanu.

Lietā iesniegts /pers. E/, personas kods /personas kods/, Testaments, kas iereģistrēts Vidzemes apgabaltiesas zvērināta notāra Daces Ozoliņas aktu un apliecinājumu reģistrā ar Nr. 1265, kurā norādīts, ka /datums/, liecinieku, /pers. O/, dzimušas /datums/un /pers. P/, dzimušas /datums/, klātbūtnē, /pers. E/ paziņojusi notārei Dacei Ozoliņai, ka vēlas taisīt šāda satura testamentu: *"Es, /pers. E/, būdama pie skaidras apziņas un labas atmiņas, labi apzinādamās savas rīcības sekas, visus kustamos un nekustamos īpašumus, kas man manā nāves brīdī piederēs Latvijas Republikā un uz ko man pēc likuma būs tiesības, tai skaitā naudas noguldījumus bankās un nekustamos īpašumus, pēc savas nāves novēlu /pers. C/, personas kods /personas kods/*" (lietas 108.-109.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 418.pantu par testamentu sauc katru vienpusēju rīkojumu, ko kāds dod nāves gadījumam par visu savu mantu vai mantas daļu, vai par atsevišķām lietām vai tiesībām. Šajā pantā dota testamenta definīcija, kurā norādītas testamenta pamatpazīmes, tostarp arī tas, ka testaments ir vienpusējs darījums. To ievērojot, uz šādu vienpusēju darījumu attiecināmi Civillikuma noteikumi par gribas īstumu un darījumu spēkā neesamību. Prasība, lai griba taisīt testamentu būtu radusies brīvi, attiecināma gan uz testamenta taisīšanu vispār, gan uz konkrētiem novēlējumiem testamentā īpaši (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 14.decembra spriedums lieta Nr. SKC-760).

Saskaņā ar Civillikuma 636.pantu katru testamentu, kas neatbilst kādam likuma noteikumam, ieinteresētās personas (637.p.) var apstrīdēt. Atbilstoši Civillikuma 637.pantam, apstrīdēt testamentu var tikai tie, kas iecelti par mantiniekiem kādā citā pēdējās gribas rīkojumā vai kas testatora miršanas brīdī bijuši viņa tuvākie likumiskie mantinieki.

Mantinieks ir tas, kuram pieder mantojuma tiesība. Tiesība apstrīdēt testamentu ir tikai tai personai, kurai ir šāda tiesība.

Saskaņā ar Civillikuma 391.pantu pēc likuma aicināti mantot: 1) laulātais, 2) radinieki, 3) adoptētie (Civillikuma 173.p.).

Likumisko mantojuma tiesību nodibina radniecība un adopcija (Civillikuma 398.pants).

Saskaņā ar Civillikuma 403.pantu mantojuma atstājēja radinieki manto pēc zināmas kārtas, kas pamatota pa daļai uz radniecības veidu, pa daļai uz pakāpju tuvuma. Pēc radniecības veida dažādi radinieki var būt vienādās un dažādās radniecības pakāpēs.

Mantošanas kārtības ziņā mantinieki sadalīti šķirās, pie kam zemākās šķiras mantinieks nemanto, kamēr ir dzīvs kāds augstākās šķiras mantinieks.

Prasītāji ir 2014.gada 3.oktobrī mirušās /pers. E/ brāļa bērni, un ar /pers. E/ ir trešajā radniecības pakāpē; testatores miršanas brīdī viņas tuvākie likumiskie mantinieki, kas lietā netiek apstrīdēts, līdz ar to Prasītāji tiesīgi celt prasību par Testamenta apstrīdēšanu.

Tiesa uzskata, ka /pers. E/ 2011.gada 7.novembrī sastādītais pēdējās gribas rīkojuma akts (Testaments) ir atzīstams par spēkā neesošu.

Atbilstoši Civillikuma 8.pantam, fiziskas personas tiesību un rīcības spēja noteicama pēc viņas dzīves vietas likuma. Saskaņā ar prasītāju iesniegto 2008.gada 26.septembra Ņūdžersijas Augstākās tiesas, Kancelejas daļas, Oušena apgabala (nosaukums oriģinālvalodā - *Superior Court of New Jersey, Chancery Division, Ocean county)* rīkojumu lietā Nr. DCN-C-306- 08, Ņūdžersijas Publiskais Aizgādņu Birojs (oriģinālais nosaukums - *Office of Public Guardian),* Ņūdžersijas štatā, Amerikas Savienotajās Valstīs ("OPG"), sakarā ar /pers. E/ garīga rakstura veselības stāvokļa traucējumiem, tika iecelts par /pers. E/ mantas aizgādni (pārvaldītāju) (lietas 110.-125.lapa). Saskaņā ar Ņūdžersijas štata Cilvēku apkalpošanas departamenta veco ļaužu publiskā aizgādņa biroja 2016.gada rakstveida informāciju, /pers. E/ saglabāja rīcībspēju attiecībā uz savu personu līdz 2012.gada 22.oktobrim, kad OPG tika iecelts par /pers. E/ īpašuma un arī personas aizgādni, un OPG pienākumos bija /pers. E/ aktīvu izvietošana un pārvaldīšana (lietas 204.-210.lapa).

Saskaņā ar iepriekšminētajiem dokumentiem, /pers E./ASV atzīta par rīcībnespējīgu attiecībā uz savu personu un uz visu viņas mantu, liedzot /pers. E/ brīvi rīkoties, tajā skaitā slēgt tiesiskus darījumus attiecībā uz mantu un sastādīt testamentus.

Civillikuma 420.panta pirmajā daļā (red. spēkā uz 07.11.2011.) teikts, ka taisīt testamentu var katra rīcības spējīga persona. Atbilstoši Civillikuma 421. pantam, kas nevar ne rakstīt, ne saprotami runāt, un tādēļ nespēj skaidri izteikt savu gribu, tas nespēj taisīt testamentu. Nespēj taisīt testamentu garā slimie, kamēr viņi atrodas gara slimības stāvoklī.

Lieciniece/pers. P./ liecināja, ka kopā ar /pers. S./, /pers. C/, /pers. O/ atradušās /adrese/kad pie /pers. E/ ieradās notāre. Vēl pirms Testamenta sastādīšanas /pers E./teikusi, ka grib savu mantu novēlēt /pers C./. Testamenta sastādīšanu /pers. P/ neesot redzējusi. /pers E./netika ietekmēta vai piespiesta, komunicēja, un nebija nekā tāda, kas liktu domāt par rīcībnespēju. Uzklausītas viņas iegribas. Notāre nolasījusi tekstu, un /pers E./teica, ka tam piekrīt, parakstīja Testamentu; nav teikusi neko, kas liktu domāt, ka viņa ir rīcības nespējīga. Testaments par to, kas viss viņai pieder Latvijā, tiek stādīts par labu /pers. C/, jo /pers E./gribot līdz mūža galam palikt pie /pers C./. Lieciniece uzskatīja, ka Testaments atspoguļo /pers. E/ pēdējo gribu.

Lieciniece par Testamenta sastādīšanu atcerējās, ka notārei jau bija sagatavots "papīrs". /pers. E/ parakstīja gatavo dokumentu. Medicīniski rīcībspēja netika pārbaudīta, bet ja cilvēks atbild korekti, skaidri, caur atbilžu vērtēšanu notika rīcībspējas pārbaude.

Lieciniece Dace Ozoliņa liecināja, ka dienu vai divas pirms 2011.gada 7.novembra viņas prakses vietā Limbažos, ieradušās /pers. C/ kopā ar /pers. S./ un teikušas, ka ar viņām kopā ir kundze no Amerikas, kas vēlas sastādīt testamentu. Viņas esot braukušas no Rīgas, kundze piekususi, tāpēc atradusies automašīnā. Bijusi līdzi pase. Atnācējas apmēram izstāstījušas sastādāmo tekstu. Norunāts, ka D.Ozoliņa brauks pie /pers. E/ uz mājām –/adrese/Pamatojoties uz /pers. C/ un /pers. S./ teikto, D.Ozoliņa savā birojā sastādījusi testamenta tekstu, kas ir standarta teksts, uzsverot, ka tiek novēlēti Latvijā esoši īpašumi un braukusi uz /adrese/Ar /pers. E/ D.Ozoliņa iepazinusies /adrese/Sēdējušas pie apaļa galda. Liecinieces, šķiet, uzreiz nebija klāt. Notāre uzdevusi /pers. E/ jautājumus, vispirms jautājusi, vai /pers. E/ vēlas taisīt testamentu; uzklausījusi viņu, pavadot /adrese/ stundu. Noskaidrojusi, ka /pers E./nav pirmās šķiras mantinieku. /pers E./teikusi, ka /pers C./māte esot viņas aprūpētāja, un kā pateicību grib novēlēt savu īpašumu /pers. S./ ģimenei - kā paši vienojušies. Ja būtu teikusi, ka vēlas atstāt /pers. S./, notāre brauktu atpakaļ uz biroju. Runājušas arī par veco ļaužu aprūpi. /pers. E/ bija labas atsauksmes par aprūpi, viņa bija ļoti moža un priecīga. Nenāca prātā, ka var būt problēmas. Notārei nav zināms, kāpēc īpašums novēlēts nevis /pers. S./, bet /pers. C/. /pers. E/ teikusi, ka pēdējo reizi bija atbraukusi uz Latviju atvadīties. Ņemot vērā vecumu, uz Latviju vairāk neatbrauks. Notāre neatceras, ka /pers E./būtu teikusi, ka ieradusies uz palikšanu. Notāre noskaidrojusi liecinieku personības, vai nav radniecības attiecībās ar /pers. C/, nolasījusi testamentu, ko /pers. E/ bija ar mieru parakstīt. Ja teksts nebūtu pieņemams /pers. E/, tad Testaments nebūtu apstiprināts. D.Ozoliņa arī paskaidroja, ka pirms tam ir pārbaudījusi /pers. E/ rīcībspēju, ielūkojoties personu reģistrā un sarunājoties ar /pers. E/. Testatore bija rīcībspējīga. D.Ozoliņa nekad nav saskārusies ar situāciju, kad persona atzīta par rīcībnespējīgu citā valstī. Šaubas par testatores gribas īstumu nav radušās. Viņa arī neteica, ka ir garīga rakstura problēmas. Stāstījusi par brāli vai kādu radinieku, ka ir daļēji ierobežota rīcībspēja. Tad jau testaments bija parakstīts. Runāts par dzīvi. Testamentu parakstīja /pers. E/ un tad liecinieces. Testaments taisīts kā notariāls akts.

Civillikuma 434.pantā teikts, ka publisks testaments taisāms testatora personīgā klātbūtnē, piedaloties diviem lieciniekiem. Notariāta likuma 82.[1] pantā teikts, ka Notariālajā aktā norādāmi tā dalībnieku gribas izteikumi. Atbilstoši Notariāta likuma 83.un 87.[1] pantam, zvērināts notārs pārbauda notariālā akta dalībnieku identitāti, rīcībspēju, noskaidro notariālā akta dalībnieku gribu, skaidri un nepārprotami pieraksta personu paziņojumus, iepazīstina dalībniekus ar iespējamām darījuma tiesiskajām sekām, lai likumu nezināšana un pieredzes trūkums netiktu izmantots viņiem par ļaunu.

Atbilstoši Civillikuma 443. pantam, izteikt šaubas par publiska testamenta īstumu nevar; pret šādu testamentu var celt tikai viltojuma strīdu.

Gan no D.Ozoliņas, gan /pers. P/ liecībām izriet, ka notāre ieradās pie /pers. E/ "/adrese/" ar gatavu testamentu, kas sastādīts pēc /pers. C/ un viņas mātes /pers. S./, nevis /pers. E/ teiktā. /pers. E/ apstiprināja notāres uzrakstīto un nolasīto Testamenta tekstu *"Es, /pers. E/, būdama pie skaidras apziņas un labas atmiņas, labi apzinādamās savas rīcības sekas, visus kustamos un nekustamos īpašumus, kas man manā nāves brīdī piederēs Latvijas Republikā un uz ko man pēc likuma būs tiesības, tai skaitā naudas noguldījumus bankās un nekustamos īpašumus, pēc savas nāves novēlu /pers. C/, personas kods /personas kods/*".

Kopsakarā no augstākminētās informācijas par /pers. E/ garīga rakstura veselības stāvokļa traucējumiem un pēdējās gribas rīkojuma akta sastādīšanas apstākļiem tiesa nav guvusi pārliecību, ka pirms Testamenta sastādīšanas noskaidrota un Testamentā izteikta brīva un patiesa pašas testatores griba un tika iegūtas pārliecinošas ziņas par viņas rīcības spēju.

Saskaņā ar Civillikuma 420.pantu, redakcijā, kas bija spēkā no 2007.gada 01.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim, tātad arī testamenta taisīšanas brīdī 2011.gada 07.novembrī, taisīt publisku vai privātu testamentu varēja katra rīcības spējīga persona.

Saskaņā ar Prasītāju iesniegtajiem pierādījumiem, 2008.gada 26.septembrī Amerikas Savienotajās Valstīs /pers E./tika atzīta par rīcībnespējīgu garīga rakstura veselības stāvokļa traucējuma dēļ. 2011.gada 07.novembrī /pers. E/ nebija rīcībspējīga taisīt Testamentu par savu mantu Latvijā.

Pamatojoties uz augstākminēto, /pers. E/ 2011.gada 7.novembra pēdējās gribas rīkojuma akts atzīstams par spēkā neesošu no sastādīšanas brīža.

Atbildētājas iebildumi, kas pamatoti ar Civillikuma 9., 16., 359.pantu (likuma redakcijā kas bija spēkā 2011.gada 7.novembri) nav pamatoti.

Saskaņā ar Civillikuma 636.pantu, ieinteresētās personas var apstrīdēt katru testamentu, kas neatbilst kādam likuma noteikumam. Saskaņā ar Civillikuma 786.pantu, prasīt, lai testamentu atzīst par spēkā neesošu visā tā sastāvā vai atsevišķās daļās, ieinteresētās personas var šādos gadījumos: kad mantojuma atstājējs nav bijis spējīgs testamentu taisīt; kad testamentu taisot nav ievērota noteiktā forma; kad testamenta taisīšana panākta ar spaidiem, vai viltu, vai kad notikusi maldība.

Atbilstoši Augstākās Tiesas Senāta 2007.gada Tiesu prakses vispārinājumam strīdus par mantojuma tiesībām, secinājumu daļas 18.punktam, testamentu var apstrīdēt, ceļot prasību tiesā noilguma termiņa ietvaros, kas noteikts mantojuma prasībai Civillikuma 685.pantā, saskaņā ar kuru mantojuma prasība noilgst pēc piecu gadu notecējuma, skaitot no dienas, kad radusies tiesība šo prasību celt. Prasītāji nav nokavējuši prasības celšanas termiņu.

Prasība pamatota, pierādīta un apmierināma.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. No atbildētājas par labu prasītājiem piedzenami tiesas izdevumi atbilstoši NORDEA maksājuma uzdevumiem EUR 123,23 apmērā (lietas 10.-11.lapa).

Valsts labā no atbildētājas piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,84 atbilstoši aprēķinam (lietas 2.lapa).

Spriedums daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa**

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5., 8., 97., 190., 192., 193., 194., 289., 292.pantu, 187.panta otro daļu, tiesa

**nosprieda**

/pers. A/ un /pers. B/ pilnvarotā pārstāvja zvērināta advokāta Filipa Klāva Kļaviņa prasību apmierināt.

Konstatēt faktu, ka /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, dzimis /datums/, ir /pers. E/, personas kods /personas kods/, brāļa /pers. F./, personas kods /personas kods/, bērni.

Atzīt 2011.gada 7.novembrī pie zvērinātas notāres Daces Ozoliņas sastādīto /pers. E/, personas kods /personas kods/, testamentu, reģistrācijas Nr. 4256, par spēkā neesošu pilnā apmērā no taisīšanas brīža.

Fakts konstatējams /pers. E/ mantojuma lietas kārtošanai.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, dzimušam /datums/, tiesas izdevumus EUR 123,23 (viens simts divdesmit trīs *euro* un divdesmit trīs centi).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,84 (trīs *euro* un astoņdesmit četri centi).

Noteikt /pers C./desmit dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā, 20 dienu laikā iesniedzot apelācijas sūdzību Limbažu rajona tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2016.gada 4.aprīlis.

Tiesnese D.Glinka